

РЕЦЕНЗИЈА
НА СКРИПТА СО НАСЛОВ
„МЕДИЦИНСКА МАСАЖА” ОД АВТОРИТЕ
ДОЦ. Д-Р ТОШЕ КРСТЕВ, ПРОФ. Д-Р ЛЕНЧЕ НИКОЛОВСКА,
ДОЦ. Д-Р ДАНЧЕ ВАСИЛЕВА И М-Р ТАМАРА СТРАТОРСКА,
ЗА СТУДЕНТИ ОД СТУДИСКАТА ПРОГРАМА ФИЗИОТЕРАПЕВТИ, ФАКУЛТЕТ
ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ,
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ” ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип, како и Одлуката бр. 2002-90/19 од 241. редовна седница на Наставно-научниот совет на Факултет за медицински науки, одржана на 2.6.2020 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- д-р **Ѓорѓи Зафировски**, редовен професор во пензија;
- д-р **Зху Јихе**, вонреден професор на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип,

за изготвување на извештај / рецензија на приложениот ракопис **„МЕДИЦИНСКА МАСАЖА”** од доц. д-р **Тоше Крстев**, проф. д-р **Ленче Николовска**, доц. д-р **Данче Василева** и м-р **Тамара Страторска**, наменет за студентите на студиската програма Физиотерапевти на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип.

По преглед на скриптата, Комисијата до Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Скриптата со наслов **„Медицинска масажа”** од доц. д-р Тоше Крстев, проф. д-р Ленче Николовска, доц. д-р Данче Василева и м-р Тамара Страторска е наменета за студентите на студиската програма Физиотерапевти, прв циклус студии. Скриптата е во согласност со планот и наставната програма за предметите Медицинска масажа 1 и Медицинска масажа 2, кои се слушаат во II година (III и IV семестар), со неделен фонд од 2+2+2 часови, 6 кредити и вкупна оптовареност 180 часови, како задолжителни предмети на студиската програма Физиотерапевти.

Ракописот кој им е доставен на рецензентите претставува целосен материјал преку кој студентите ќе можат да добијат знаења потребни за предметната содржина и ќе може целосно да се реализираат барањата на предметната програма и ЕКТС системот.

Податоци за обемот на ракописот: Содржината на скриптата е претставена во текст и илустрации на вкупно 148 страници. Трудот е пишуван во А4 формат со нормален единичен проред, употребен е фонт Arial и со големина на буквите 11. Материјалот е подготвен во 5 методски единици и подединици, распоредени во согласност со наставната програма на истоимените предмети.

Ракописот е подготвен според стандардната методологија, а обемот на скриптата и нејзината содржина ги задоволуваат критериумите според бројот на часови и според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Ракописот е резултат на детално пребарување на обемната стручно-научна литература.

Авторите на јасен, едноставен и достапен начин, со разбирлив стил на пишување сублимирано ја претставуваат материјата која се изучува за овој предмет, како дел од целата физиотерапијата. Од особена важност е да се потенцира специфичниот пристап кон содржините со цел да се прикаже и потенцира практичното значење на современите сознанија, со кое се потврдува темелниот пристап во подготовката на практикумот.

Краток опис на содржината: Скриптата е напишана на лесен и разбирлив јазик. Текстот и целата илустрирана содржина се конципирани во 5 тематски дела и литература. Илустрирана е со 55 слики и 3 табели.

Во првата тематска единица *Историски развој и дејство на масажата* авторите го опишуваат историскиот развој на масажата како терапевтско средство од дамнешни времиња па сè до денес и нејзината еволуција во современите форми. Објаснети се механизмите на дејство на масажата, како и различните теории за објаснување на терапевтските ефекти. Понатаму во текстот се опишуваат различните видови на масажа, како и потребните услови за спроведување на ваков вид терапија.

Втората глава е посветена на техниката на масажа. Овде детално се опишани и разработени различните масажни зафати: мазнење, растривање, гмечење, ударни и вибрациски зафати. На јасен начин е прикажан начинот на нивно исполнување, како и практични совети за нивно полесно и правилно усвојување. Со помош на илустрации во продолжение се опишани и постапките за масажа на различни делови на телото, како и општата масажа на целото тело.

Третата глава е посветена на примената на масажа кај заболувања и состојби на различните органи и системи на човечкото тело. Во почетокот авторите даваат детален опис на мануелната лимфна дренажа, а во продолжение се објаснети и постапките за масажа при најчестите заболувања на локомоторниот апарат, нервниот систем, кардиоваскуларниот, респираторниот, како и дигестивниот систем.

Четвртата глава е посветена на рефлекторните форми на масажа. Детално се опишани рефлекторно-сегментарната масажа, масажата на сврзно ткиво, како и периосталната масажа. Даден е опис на почетоците и развојот на секој од видовите, а понатаму на лесен и применлив начин се опишани различните масажни зафати, како и примената на секоја од овие масажи на различни делови од телото и патолошки состојби.

Литературата е збогатена со 53 референци, и ова зборува за системскиот приод кон оваа област и за способноста на авторите за комплетно претставување на тематиката.

Скриптата со наслов „**Медицинска масажа**“ на студентите им дава продлабочени знаења за масажата како терапевтско средство. Покрај запознавањето на традиционалните и современите форми на масажа, студентите се запознаваат и со рефлексните техники, со што го прошируваат полето на дејство и при состојби при кои традиционално не се применува масажа. Со подготовката на ова помагало, студентите ќе бидат во можност да ја практикуваат медицинската масажа како главно или дополнително терапевтско средство скоро при сите заболувања и состојби.

ЗАКЛУЧОК

Скриптата „Медицинска масажа“ од авторите доц. д-р Тоше Крстев, проф. д-р Ленче Николовска, доц. д-р Данче Василева и м-р Тамара Страторска ги опфаќа сите содржини од практичен аспект, според наставната програма и содржина по истоимениот предмет на студентите од студиската програма Физиотерапевти на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. Со издавање на овој практикум студентите ќе имаат можност да го изучуваат потребниот материјал за практична настава во соодветен обем на македонски јазик. Приложениот ракопис во целост ги задоволува критериумите за скрипта, како и условите за издавање пропишани според Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип.

Рецензентската комисија има особена чест и задоволство да му предложи на **Наставно-научниот совет на ФМН при УГД - Штип** ракописот **„МЕДИЦИНСКА МАСАЖА“** од доц. д-р Тоше Крстев, проф. д-р Ленче Николовска, доц. д-р Данче Василева и м-р Тамара Страторска да биде издаден како скрипта за студенти на студиската програма Физиотерапевти на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Д-р Ѓорѓи Зафировски, редовен професор, с.р.
Д-р Зху Јихе, вонреден професор, с.р.